

Asociación Iberoamericana de Eindhoven organiseert:

8-Daagse architectuurreis naar Zaragoza

In 2011 organiseerden wij voor de eerste keer een architectuurreis. Die ging toen naar Barcelona-Valencia. Daarna waren wij in Madrid-Toledo, in Sevilla-Córdoba, in Salamanca- Castilla y León, in Bilbao-Burgos, in Santiago de Compostela-Galicia en vorig jaar waren we in Asturias en Cantabria. Maar er zijn nog steeds plekjes in Spanje waar we niet geweest zijn en waar mooie architectuur is. Dit jaar gaan we daarom naar **Aragón met Zaragoza als standplaats**. Verder bezoeken we Huesca, Tarazona en maken we uitstapjes naar Lleida in Cataluña en Tudela in Navarra.

Ook deze keer worden we ter plaatse weer begeleid door [Suzanne Roelofs](#), onze eigen specialiste op het gebied van de geschiedenis, de cultuur en in het bijzonder van de moderne architectuur die we ook nu weer veelvuldig zullen tegenkomen. Maar ook schuwen we de Romaanse stijl niet, en zeker dit jaar niet de Mudéjar. Wij blijven de hele week in Zaragoza, waarschijnlijk in het fantastisch gelegen driesterren hotel Pilar Plaza.

Er zijn weer twee reizen, de eerste begint op dinsdag 16 oktober en de tweede op dinsdag 30 oktober 2018. Dit is wat later dan te doen gebruikelijk maar dat kon niet anders vanwege het feest van Maria del Pilar dat in Zaragoza uitbundig gevierd wordt. U kunt zich opgeven door het [Aanmeldingsformulier](#) in te vullen, maar lees voordat u dat doet eerst onze [Reisvoorwaarden](#)!

We vliegen op beide dinsdagen uit Amsterdam naar Barcelona. Vandaar rijden we met de bus in bijna 3 uur naar Zaragoza. Deze stad heeft weliswaar een eigen vliegveld maar helaas zonder directe verbindingen met Nederland. Een week later, ook op dinsdag vliegen beide groepen, na wederom een busreis van 3 uur, uit Barcelona terug naar Amsterdam. U bent vrij om andere vluchten te boeken (denk in dat geval ook aan vervoer tussen luchthaven en hotel). **Boek geen vlucht voordat u bericht hebt gekregen dat u mee kunt want de reis kan volgeboekt zijn (of niet doorgaan)**. Natuurlijk hoeft u niet aan de dagexcursies deel te nemen. Weliswaar wordt iedere dag een afspraak gemaakt om gezamenlijk ergens te gaan lunchen en/of dineren, maar u kunt er ook voor kiezen om alleen op pad te gaan.

De kosten voor deze reis zijn afhankelijk van het aantal deelnemers omdat sommige kosten van de reis hoofdelijk worden omgeslagen. Bij 20 deelnemers kost de reis ongeveer 850 euro per persoon. Dat is inclusief en dus ook afhankelijk van de prijs van het vliegticket. Verder is inbegrepen: het gebruik door twee personen van een hotelkamer, ontbijt, entrees en reiskosten ter plaatse. De éénpersoonstoelage is 192,50 euro. Niet inbegrepen zijn lunch en diner. De maximale groepsgrootte is 24 personen. Niet-leden van de Asociación zijn van harte welkom om mee te gaan op deze reis maar dienen lid te worden en de contributie van 27 euro te voldoen.

Als we besloten hebben dat de reis definitief doorgaat krijgt u persoonlijk bericht en wordt u verzocht uw eigen vliegticket te bestellen. Indien u mocht besluiten, na boeking om toch niet mee te gaan **dan kunnen de kosten van de vliegreis niet van de AIE worden teruggevorderd**. De webmaster van de AIE is bereid om assistentie te verlenen bij de boeking van het vliegticket. U dient daarna uw inschrijving te bevestigen door een kopie van uw e-ticket naar de AIE-webmaster te sturen.

Op de volgende pagina's geven wij u een indruk van wat we die week gaan bezoeken. Uiteraard is dit een verre van volledig overzicht en er kunnen tot op het laatste moment nog veranderingen worden aangebracht.

Wij zouden het erg leuk vinden als u met ons meegaat, maar **doe dat niet indien u niet in staat bent om anderhalf uur achtereen te wandelen in een rustig tempo**.

Suzanne en Peter

Sinds februari 2016 is de AIE lid van de Vereniging van Kleinschalige Reisorganisaties ([www.vvkr.nl](#)). Ook zijn wij aangesloten bij het garantiefonds GGTO, zie [www.stichting-ggto.nl](#). De AIE brengt haar reizigers voor deze garantieregeling een klantenbijdrage van € 15 per boeking in rekening. Met deze bijdragen, die worden afgedragen aan de GGTO, wordt het garantiefonds opgebouwd en onderhouden. In onze [Reisvoorwaarden](#) staat onder andere dat **u zelf verantwoordelijk bent voor het afsluiten van een reis- en/of annuleringsverzekering**. De Asociación kan geen enkele aansprakelijkheid aanvaarden. Leest u vooral onze reisvoorwaarden goed voordat u zich aanmeldt.

Dag 1 (dinsdag): Reizen van Amsterdam Schiphol naar Barcelona

We vliegen van Schiphol Amsterdam naar Barcelona en komen ruim twee uur later aan op El Prat in Barcelona. Voor de eerste reis vertrekken we met Transavia HV5135 op dinsdag 16 oktober om 12.25 uur uit Amsterdam Schiphol. De tweede reis vliegt met KL1673 op dinsdag 30 oktober om 14.25 uur. Hoewel Zaragoza een eigen luchthaven heeft met een nieuwe terminal ontworpen door Luis Vidal, zijn er geen rechtstreekse verbindingen met Nederland. Onze luxe bus haalt ons op en rijdt met ons naar Zaragoza. Drie uur later, nog vóór het tijd is voor het avondeten in Spanje zijn we in ons hotel dat is gelegen aan de imposante Plaza del Pilar.

Dag 2 en 3 (woensdag en donderdag): Zaragoza

Zaragoza is de trotse hoofdstad van Aragón, één van de vier oude koninkrijken waaruit Spanje ontstaan is. Hier kwam Ferdinand vandaan die trouwde met Isabel van Castilla en die samen de door de paus verleende eretitel 'katholieke koningen' kregen. Om Zaragoza is hevig gevochten in de Onafhankelijkheidsoorlog met de Fransen maar ook in de Spaanse Burgeroorlog. Onder andere daardoor zijn er niet heel veel oude gebouwen bewaard gebleven en heeft de moderne architectuur in Zaragoza een grote kans gekregen. Uiteraard gaat Suzanne ons alles vertellen over de geschiedenis van Aragón en van Zaragoza in het bijzonder, en laat ze ons voorbeelden zien van de architectuur door de vele jaren heen.

We beginnen ons bezoek aan Zaragoza met een verkenning van de directe omgeving van ons hotel. Het kan niet missen, ons hotel ligt aan de voet van een kathedraal en een basiliek, de Romaanse Seo en de barokke Maria del Pilar. Nergens anders in Spanje wordt de nationale feestdag van de Hispanidad die samenvalt met de dag van Maria del Pilar zo uitbundig gevierd als in Zaragoza. U gaat ongetwijfeld het beeldje op de pilaar in de basiliek bekijken. Na de drie stadswandelingen vandaag hebt u al een goede indruk gekregen van wat Zaragoza te bieden heeft. Maar er is natuurlijk nog véél meer.

In 2008 was in Zaragoza de wereldtentoonstelling ter gelegenheid waarvan er een paar prachtige moderne gebouwen werden neergezet op een al even prachtige locatie aan de oevers van de Rio Ebro. Met haar bekende enthousiasme zal Suzanne ons gedurende een groot deel van de dag rondleiden door dit gebied en een aantal van de markantste gebouwen bespreken. Hiertoe behoort zeker ook het Pabellón Puente van Zaha Hadid, dat tot symbool van onze architectuurreis is geworden. Helaas is dit paviljoen vanaf 1 augustus wegens werkzaamheden gesloten zodat we er niet doorheen kunnen wandelen. De wereldtentoonstelling had als thema 'Water' en daarom is er ook een themapark aangelegd waar we doorheen zullen wandelen en genieten van de rust.

Dag 4 (vrijdag): Huesca

Omdat we toch die kant op gaan bezoeken we eerst een ver buiten Zaragoza gelegen nederzetting van een privé-universiteit, alvorens in Huesca aan de koffie te gaan. Huesca is een kleine stad met ongeveer 60.000 inwoners en is de poort naar de Pyreneeën zoals we zullen zien als we ernaar toe rijden. Behalve een prachtige kathedraal heeft Huesca ook een supermodern congrescentrum dat is gebouwd door Pedro Lafuente om een rol te spelen bij de wereldtentoonstelling van Zaragoza. Heel bijzonder is ook het vrijwel laatste gebouw dat we deze reis zullen bespreken en dat is het Centrum voor Kunst en Natuur dat hier in 2006 door Rafael Moneo is ontworpen.

Dag 5 (zaterdag): Tudela en Tarazona

Vandaag bekijken we onderweg naar Tudela eerst een prachtig kerkje in de stijl die *mudéjar* heet; die unieke bouwwijze waarin de Moren bouwwerken realiseerden toen de Christenen onder leiding van de katholieke koningen de macht in Spanje hadden overgenomen. Vele dorpjes in deze regio hebben zulke kerkjes. Daarna rijden we met de bus verder naar Tudela dat in de aangrenzende autonome regio Navarra ligt. Daar verwonderen we ons over de prachtige monumenten die dit kleine stadje herbergt waaronder een bouwwerk dat de ons welbekende Rafael Moneo in zijn geboorteplaats heeft neergezet, en een gezellige plaza waar we van onze lunch genieten. Na de lunch als we in Tarazona zijn zien we nog veel meer bouwwerken in *mudéjar*. Voldaan van zoveel verschillende indrukken zijn we daarna in ruim een uur weer bij ons hotel.

Dag 6 (zondag): Lleida

Lleida (of Lérida in het Castiliaans) is een middelgrote stad in het uiterste westen van Catalunya, op ruim een uur rijden van Zaragoza. In de Spaanse burgeroorlog is er zwaar gevochten en werd de stad herhaaldelijk gebombadeerd. Hoewel Lleida al tijdens de Romeinse tijd bestond zijn alleen de Seu, de kathedraal die trots hoog boven de stad uit torent, en het kasteel dat ernaast staat, de enige monumenten die nog dateren van vóór 1700. Een handige stadslift maakt het mogelijk om dat allemaal van dichtbij te bekijken en te genieten van het prachtige uitzicht over de stad. We maken natuurlijk een stadswandeling en zien dat Lleida er rond 1900 prachtige modernistische gebouwen bij heeft gekregen. Na de lunch bekijken we met een busrit enkele extravagante bouwwerken die wat verder uit het centrum zijn verzezen. Waaronder het door een Nederlands architectenbureau ontworpen Llotjatheater. En dan zijn we ruim voor het avondeten weer terug in Zaragoza.

Dag 7 (maandag): Zaragoza

Behalve de omgeving van de Plaza del Pilar en het Expo-gebied is er in Zaragoza nog véél meer te zien, zeker als je er oog voor hebt, zoals wij. Vandaag bezoeken we de Aljafería, een Moors paleis waar we een rondleiding krijgen. Eerder deze week hebben we al een paar wandelingen gemaakt door gedeelten van de stad waar we nauwelijks toeristen tegenkomen en hebben tussen de Spanjaarden genoten van de overvloed aan modernistische gevels en hier en daar een vleugje mudéjar. Vandaag maken we nog een busrit langs wat gebouwen die zeer de moeite waard zijn om te bekijken maar die wat verder uit het centrum staan. Denk bijvoorbeeld aan het futuristische museum Pablo Serrano, een van de vele musea die Zaragoza rijk is waaronder ook het Museo Goya die hier in de buurt geboren werd. Uiteraard krijgt u van ons een lijstje met tips om de vrije middag door te brengen die u op deze op een na laatste dag in Zaragoza krijgt.

Dag 8 (dinsdag): naar Barcelona en dan terug naar Schiphol

Helaas, ook deze architectuurreis naar Zaragoza met Suzanne is weer bijna voorbij. Om 15.20 uur vertrekt onze Transaviavlucht op 23 oktober en KLM-vlucht KL1674 om 17.20 uur op 6 november uit Barcelona naar Amsterdam. We hebben dus voordat we vertrekken nog even tijd om in Zaragoza een boodschapje te doen of om afscheid te nemen van María del Pilar. Net zoals op de heenweg moeten we weer drie uur in de bus zitten. Ruim tijd dus om foto's uit te wisselen en om na te genieten van wat we allemaal gezien hebben. En als we nog tijd over hebben denken we natuurlijk na over waar de reis volgend jaar naar toe zal gaan.....

Tot slot

Deze brochure geeft slechts een eerste indicatie over wat we allemaal gaan doen want dat is teveel om op te noemen. Na de reis krijgt u een samenvatting van wat we allemaal gezien hebben.

U kunt zich voor deze reis opgeven door het [Aanmeldingsformulier](#) in te vullen en op te sturen. Wacht u alstublieft met het boeken van de vliegreis totdat u bericht hebt gekregen dat de reis definitief doorgaat. Als u daarna uw ticket heeft geboekt stuurt u een kopie aan de AIE-webmaster. Pas dan bent u definitief aangemeld. Ook voor nadere inlichtingen kunt u terecht bij webmaster@aie-eindhoven.nl.

Namens de Asociación Iberoamericana de Eindhoven,

Peter Kivits en Suzanne Roelofs